

ธุรกิจแฟรนไชส์กับการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้ เครื่องหมายการค้า/บริการ

ตอนที่ 2

เมื่อครั้งก่อน ผู้เขียนได้เขียนถึงหลักเกณฑ์การจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องหมายการค้า/บริการอย่างไร จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ ไปแล้ว ซึ่งต่อไปจะได้กล่าวถึงอะไรคือหลักเกณฑ์ที่จะตัดสินว่าเป็นธุรกิจแฟรนไชส์

จากพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.¹ ซึ่งผู้เขียนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมแทนผู้บังคับบัญชา ที่กรมพัฒนาธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ ได้ทราบและได้ความรู้มากมายจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุม ทราบว่า ได้มีการวางหลักเกณฑ์ที่จะตัดสินว่า ธุรกิจอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ ไว้ดังนี้

แฟรนไชส์ หมายความว่า การประกอบธุรกิจที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า แฟรนไชส์ซอร์ ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า แฟรนไชส์ซี ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน หรือที่ตนมีสิทธิที่จะให้ผู้อื่นใช้ เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลาที่กำหนด และการประกอบธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การส่งเสริม และควบคุมตามแผนการดำเนินธุรกิจของแฟรนไชส์ซอร์ และแฟรนไชส์ซีมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่แฟรนไชส์ซอร์

แฟรนไชส์ซอร์ หมายความว่า ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

แฟรนไชส์ซี หมายความว่า ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ

จากคำนิยามข้างต้น องค์ประกอบของการเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังนี้

1. มีข้อตกลงที่แฟรนไชส์ซอร์ ให้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน หรือที่ตนมีสิทธิให้แฟรนไชส์ซี เพื่อใช้ประกอบธุรกิจภายในกำหนดระยะเวลา

2. การประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซีนั้น ต้องอยู่ภายใต้การส่งเสริมและการควบคุมตามแผนธุรกิจของแฟรนไชส์ซอร์

3. แฟรนไชส์ซีมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่แฟรนไชส์ซอร์

¹ ร่างกฎหมายของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ -- ผู้เขียน

ถ้าการประกอบธุรกิจใด มีองค์ประกอบทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ธุรกิจนั้นถือว่าเป็น การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามความหมายของร่างกฎหมายนั้น ซึ่งตามของร่างกฎหมายนี้ยังได้ บัญญัติเอาโทษผู้ประกอบธุรกิจทางอาญาที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ แต่นำคำ ว่า แฟรนไชส์ ไปใช้ในการประกอบธุรกิจของคนด้วย

จากคำนิยามของคำว่า แฟรนไชส์ จะมีเรื่องของการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ด้วย ทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันเท่าที่รวบรวมได้มีดังนี้

- 1.พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522
- 2.พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534
- 3.พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537
- 4.พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ.2543
- 5.พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ.2545
- 6.พระราชบัญญัติสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546
- 7.พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2546
- 8.พระราชบัญญัติคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2546
- 9.ภูมิปัญญาไทย (กำลังยกร่างกฎหมาย)

การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ นั้น ในแต่ละกฎหมายมีระเบียบและวิธีการของแต่ละ กฎหมายบัญญัติไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งผู้เขียนจะไม่กล่าวถึง แต่จะกล่าวถึงเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต ให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าและการอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายบริการ โดยเฉพาะ

การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้น จะมีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ เครื่องหมายการค้า/บริการ เพราะธุรกิจแฟรนไชส์นั้น หากแยกไม่ออกกว่าเป็นการอนุญาตให้ใช้ เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการแล้ว การที่จะต้องตีความว่าจะต้องจดทะเบียนสัญญา อนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการหรือไม่ จะทำไม่ได้เลย

สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ หมายความว่า สัญญาเป็นหนังสือที่เจ้าของ เครื่องหมายการค้า/บริการที่ได้จดทะเบียน อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้เครื่องหมายการค้า/บริการของ ตน สำหรับสินค้า/บริการที่ได้จดทะเบียนไว้ทั้งหมดหรือบางอย่างก็ได้ โดยคำขอจดทะเบียนนั้น อย่างน้อยต้องแสดงรายการดังต่อไปนี้

- 1 .เงื่อนไขหรือข้อกำหนดระหว่างเจ้าของเครื่องหมายการค้า/บริการนั้น และผู้ขอจด

ทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตที่จะทำให้เจ้าของเครื่องหมายการค้า/บริการนั้น สามารถควบคุมคุณภาพสินค้า/บริการของผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตได้อย่างแท้จริง

2. สินค้า/บริการที่จะได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการนั้น และ

3. ผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตมีสิทธิใช้เครื่องหมายการค้า/บริการนั้นแต่ผู้เดียว หรือเจ้าของเครื่องหมายการค้า/บริการ อาจอนุญาตให้บุคคลอื่นใช้เครื่องหมายการค้า/บริการนั้นอีกได้

จากคำนิยามคำว่าแฟรนไชส์และสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการดังกล่าวข้างต้นนี้ จะเห็นถึงความเหมือนกันและความแตกต่างกัน

ความเหมือนกันระหว่างสัญญาแฟรนไชส์และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า/บริการ คือ

- ก. มีคู่สัญญาซึ่งในสัญญาแฟรนไชส์เรียกว่า แฟรนไชส์ซอร์ และแฟรนไชส์ซี ซึ่งในสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ เรียกว่า เจ้าของเครื่องหมายการค้า/บริการหรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ผู้ให้อนุญาต และผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
- ข. มีการอนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์หรือผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ
- ค. มีการกำหนดสินค้าหรือการบริการไว้ในสัญญา

ความแตกต่างกันระหว่างสัญญาแฟรนไชส์และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า/บริการ คือ

1. จะมีข้อตกลงเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนหรือไม่ก็ได้ ในสัญญาแฟรนไชส์ ผู้ที่เป็นแฟรนไชส์ซีจะต้องจ่ายค่าตอบแทนในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและเข้าร่วมประกอบธุรกิจ แต่สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ ผู้ได้รับอนุญาตจะจ่ายค่าตอบแทนหรือไม่จ่ายค่าตอบแทนตามที่คู่สัญญาตกลงกันก็ได้

2. สัญญาแฟรนไชส์จะเน้นการดำเนินการธุรกิจเป็นสำคัญโดยแฟรนไชส์ซีจะต้องดำเนินการภายใต้การส่งเสริมและการควบคุมตามแผนงานที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด แต่สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการนั้น ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่เพื่อการควบคุมคุณภาพสินค้า/บริการตามที่เจ้าของเครื่องหมายการค้ากำหนดโดยเน้นหนักไปทางด้านคุณภาพสินค้าและการบริการเป็นสำคัญ

จุดที่สำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างสัญญาแฟรนไชส์กับการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ ก็คือ

ในส่วนที่เป็นสินค้า

1. ถ้าสัญญาแฟรนไชส์ระบุว่า สินค้าที่เป็นส่วนสำคัญของการประกอบธุรกิจ คือขายสินค้าที่ผลิตมาสำเร็จรูปแล้ว แฟรนไชส์ซีต้องรับสินค้าที่แฟรนไชส์ขอผลิตสำเร็จรูปแล้วมาจำหน่ายเท่านั้น ห้ามนำสินค้าจากที่อื่นมาจำหน่าย เช่นนี้แล้ว ไม่ต้องนำสัญญาแฟรนไชส์มาจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า เนื่องจากการควบคุมคุณภาพสินค้าอยู่ภายใต้การผลิตและควบคุมโดยแฟรนไชส์ขอโดยตรง

ตัวอย่างเช่น การขายอาหารหมี่กึ่งสุก ถ้าผู้เข้าร่วมธุรกิจจะต้องนำเส้นหมี่หรือก๊วยมาจากร้านของธุรกิจโดยตรงแล้ว ไม่ต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

2. ถ้าสัญญาแฟรนไชส์ใดระบุว่า สินค้าที่ใช้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ซีจะต้องผลิตขึ้นมาเองหรือนำมาจากแหล่งอื่น ๆ (ที่มีใช้แฟรนไชส์ซีผลิตขึ้นมาเอง) ก็ได้ โดยสินค้านั้นแฟรนไชส์ซียอมรับในคุณภาพของสินค้านั้น เช่นนี้สัญญาแฟรนไชส์นั้นจะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

ตัวอย่างเช่น การขายอาหารหมี่กึ่งสุก ถ้าในสัญญาระบุว่า ผู้เข้าร่วมธุรกิจนอกจากจะต้องซื้อเส้นหมี่หรือก๊วยมาจากร้านของธุรกิจแล้ว จะนำเส้นหมี่หรือก๊วยมาจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น ๆ มาจำหน่ายก็ได้ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากร้านของธุรกิจก่อนเช่นนี้ สัญญาแฟรนไชส์นั้นจะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

ปัญหาที่น่าคิดว่า หากในสัญญากำหนดว่า แฟรนไชส์ซีต้องซื้อสินค้ามาจากแหล่งอื่นก็ได้ โดยที่แฟรนไชส์ซีให้คำรับรองไว้แล้วว่าเป็นสินค้าที่ได้มาตรฐานดีตามความประสงค์ของแฟรนไชส์ซี จะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าหรือไม่ ผู้เขียนเห็นว่า เมื่อไม่ใช่สินค้าที่แฟรนไชส์ซีผลิตขึ้นมาเองแล้ว ก็ต้องถือว่าเป็นสัญญาที่ต้องจดทะเบียนอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าด้วย

3. ถ้าสัญญาแฟรนไชส์ใดกำหนดว่า แฟรนไชส์ซีจะต้องผลิตสินค้าเองหรือนำสินค้าจากแหล่งอื่นมาจำหน่าย โดยจะต้องผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานตามสูตรหรือเคล็ดลับที่ทำให้สินค้านั้นได้มาตรฐานตามที่เจ้าของธุรกิจกำหนด เช่นนี้ถือว่าเป็นสัญญาแฟรนไชส์ที่จะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

ตัวอย่างเช่น แฟรนไชส์อาหารประเภทขนมปัง แฟรนไชส์ซีอาจจะนำแป้งและส่วนผสมจากที่อื่นมาผลิต แต่จะต้องผลิตภายใต้สูตรหรือความลับที่แฟรนไชส์ซีกำหนดโดย

เครื่องคิด สัญญาแฟรนไชส์ดังกล่าวจะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า
แต่ถ้าหากสัญญาแฟรนไชส์ข้างต้นระบุว่า แฟรนไชส์ซีต้องซื้อแปงที่แฟรนไชส์
ซอร์เป็นผู้ผสมสำเร็จแล้วเท่านั้นมาทำการผลิต ทั้งนี้เนื่องจากเกรงว่าสูตรต่าง ๆ ที่ใช้ในการผสมจะ
แพร่หลายสู่คนทั่วไป สัญญาแฟรนไชส์นี้ต้องนำมาจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมาย
การค้าเช่นกัน ทั้งนี้เพราะแม้วัตถุดิบจะมาจากแฟรนไชส์ซอร์โดยตรงก็ตาม แต่กรรมวิธีการผลิต
ผลิตโดยแฟรนไชส์ซี ภายใต้เงื่อนไขการควบคุมและวิธีการของแฟรนไชส์ซอร์

ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการ

ในความเห็นของผู้เขียน ถ้าเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ประเภทการให้บริการ สัญญาแฟรนไชส์
ประเภทธุรกิจบริการ จะต้องจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายบริการทุกประเภท เพราะ
เหตุว่า การให้บริการมาจากแฟรนไชส์ซีโดยตรง แต่วิธีการและขั้นตอน อยู่ภายใต้การควบคุม
ตามแผนงานและตามรูปแบบที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนดไว้

ตัวอย่างเช่น ธุรกิจการให้บริการนวดแผนโบราณ การให้บริการนวดเป็นของแฟรนไชส์ซี
ที่ให้แก่ลูกค้า โดยกรรมวิธีการนวดจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและแผนงานที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด
เช่นนี้ ต้องนำสัญญาแฟรนไชส์มาจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายบริการ

มีผู้ถามว่า ร้านสะดวกซื้อที่เปิดอยู่ทั่วประเทศในขณะนี้ จะต้องจดทะเบียน
สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการหรือไม่

เรื่องนี้ผู้เขียนเห็นว่า ร้านสะดวกซื้อที่มีลักษณะเป็นสัญญาแฟรนไชส์กล่าวคือ มีสัญญา
ระหว่างกัน มีการส่งเสริมการขายและควบคุมตามแผนงานที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด โดยแฟรน
ไชส์ซีจะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่แฟรนไชส์ซอร์ ถ้าแฟรนไชส์ซอร์จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
สัญญาแฟรนไชส์ไม่ต้องนำมาจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า เพราะว่า สินค้า
ต่าง ๆ ในร้านนั้น เป็นสินค้าที่มีที่มาจากแหล่งต่าง ๆ มิใช่สินค้าของแฟรนไชส์ซี และก็มีใช้สินค้า
ของแฟรนไชส์ซอร์

แต่ถ้าแฟรนไชส์ซอร์ได้จดทะเบียนเป็นเครื่องหมายบริการไว้ในรายการบริการจัดการขาย
สินค้า การให้บริการภายใต้เครื่องหมายบริการของแฟรนไชส์ซีนั้น จะต้องนำสัญญาแฟรนไชส์นั้น
มาจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายบริการอย่างแน่นอน เพราะรูปแบบของพนักงาน
รูปแบบการวางสินค้า ตลอดจนรูปแบบการบริหารงานดำเนินการตามแผนงานที่แฟรนไชส์ซอร์
เป็นผู้กำหนดไว้

ผู้เขียนเคยได้ยินผู้เชี่ยวชาญธุรกิจแฟรนไชส์ท่านหนึ่งกล่าวว่า สัญญาแฟรนไชส์เป็นเรื่องการประกอบธุรกิจเล็ก ๆ แต่สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายเป็นเรื่องของการประกอบธุรกิจรายใหญ่ ๆ เดิมทีผู้เขียนไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น แต่ในขณะนี้ผู้เขียนมีแนวโน้มเห็นพ้องด้วยเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการที่ผู้เขียนเป็นนายทะเบียนอยู่ปัจจุบัน ธุรกิจที่จดทะเบียนสัญญาอนุญาตมักเป็นธุรกิจใหญ่ ๆ สินค้าที่อนุญาตมักจะเป็นสินค้าที่ต้องใช้ความรู้ทางเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต และมักจะมีผู้รับอนุญาตเพียงแต่เพียงรายเดียว ธุรกิจที่เป็นของคนไทยที่มาจดทะเบียนมักจะเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เช่นเป็นกรณีที่พ่ออนุญาตให้ลูกใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ บุคคลธรรมดาอนุญาตให้นิติบุคคลที่ตนเป็นกรรมการอยู่ด้วยใช้เครื่องหมายการค้า สามีนุญาตให้ภรรยาใช้เครื่องหมายการค้า ผู้เขียนเห็นว่าไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนสัญญาอนุญาต เพราะวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตก็คือ เพื่อคุ้มครองและให้หลักประกันแก่ผู้บริโภคว่า จะได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดี เช่นเดียวกับที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นผู้ผลิต ซึ่งจะมีส่วนที่แตกต่างกับสัญญาแฟรนไชส์ตรงที่จะมีแฟรนไชส์ซีหลายราย ยังมีแฟรนไชส์ซีมากเจ้าของธุรกิจก็ได้ผลประโยชน์มากเป็นเงาตามตัว

สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเป็นเจ้าของธุรกิจแฟรนไชส์ เงื่อนไขประการสำคัญประการหนึ่งของแฟรนไชส์ซอร์ที่จะขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ก็คือ จะต้องมีการดำเนินกิจการมาแล้วและมีการเปิดสาขา ซึ่งการดำเนินธุรกิจของสาขาจะต้องมีผลกำไรมาแล้วอย่างต่อเนื่อง ส่วนจำนวนสาขาจะต้องมีเท่าไรและสาขาประกอบธุรกิจมีผลกำไรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอันเท่าไคนั้น ต้องรอกฎหมายออกบังคับใช้ก่อนจึงจะทราบ

เหตุผลสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งของแฟรนไชส์ซอร์ที่ต้องมีสาขาที่ประกอบการมีผลกำไรต่อเนื่องก็คือ เพื่อเป็นหลักประกันได้ว่าผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้น แฟรนไชส์ซอร์หรือผู้เป็นเจ้าของธุรกิจได้ประกอบธุรกิจประสบผลสำเร็จแล้ว และมีบริหารงานในสำนักงานสาขาของตนให้มีผลกำไรได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ย่อมสร้างความมั่นใจและความเชื่อใจให้แก่แฟรนไชส์ซีในการดำเนินธุรกิจแฟรนไชส์นั้น รวมทั้งตัวแฟรนไชส์ซอร์เองก็ได้รับประสบการณ์ในการบริหารงานของสาขาซึ่งจะในอนาคตจะแปรรูปแบบมาเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ไปในตัวด้วย

เงื่อนไขอีกประการของผู้ที่จะจดทะเบียนประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ก็คือ แฟรนไชส์ซอร์จะต้องมีทรัพย์สินทางปัญญาเป็นของตนเองหรือมีสิทธิใช้ทรัพย์สินทางปัญญานั้น ดังนั้น ท่านที่ประสงค์จะเข้ามาในวงการธุรกิจประเภทนี้ ให้รีบไปจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของท่านไว้แต่เนิ่น ๆ แต่จะเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ใดก็ตาม จะต้องมีการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการเป็น

องค์ประกอบที่สำคัญอยู่ด้วยทุกครั้งนอกเหนือจากการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างอื่นรวมอยู่ด้วย ผู้เขียนเชื่อว่า คงไม่มีเจ้าของธุรกิจแฟรนไชส์ใดยินยอมให้แฟรนไชส์ชี้นำเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นมาใช้ร่วมกับเครื่องหมายการค้า/บริการของตนเองอย่างแน่นอน ยกเว้นธุรกิจบริการจัดการขายสินค้าตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

นี่คือความสำคัญและประโยชน์ของการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า/บริการ เป็นการนำทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทางธุรกิจ ประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาคงไม่ใช่เพียงว่ามีไว้จดไว้แล้วก็เก็บใบทะเบียนไว้เฉย ๆ แล้วก็ได้สร้างสรรค์อะไรให้กับระบบเศรษฐกิจและสังคม ไม่ได้สร้างสรรค์อะไรให้กับเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพย์สินทางปัญญาจะมีประโยชน์ต่อเมื่อใช้ให้เกิดประโยชน์²

////////////////////////////////////

นายพิบูล ตันสุกผล (นบ., นบท.)

นายทะเบียนเครื่องหมายการค้า

22 ธันวาคม 2548

² บทสัมภาษณ์ อธิปดิกรมทรัพย์สินทางปัญญา (นายคณิศสร นาวานุเคราะห์) กับโครงการตลาดนัดทรัพย์สินทางปัญญาครั้งที่ 3 นิตยสาร Make Money Volume 6 Issue 65 February 2005 หน้า 61